

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ДЕСЕТА ПОСЕБНА СЕДНИЦА
17. јул 2017. године

(Седница је почела у 10.05 часова. председава Маја Гојковић, председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани народни посланици, поштовани чланови Владе Републике Србије, поштоване екселенције, поштоване даме и господо, отварам Десету посебну седницу Народне скупштине Републике Србије у Једанаестом сазиву.

Као што вам је познато, ову посебну седницу сазвала сам да би се Народној скупштини обратила Његова екселенција господин Џанг Деђанг, председник Сталног комитета Свекинеског народног конгреса Народне Републике Кине.

Част ми је да, у име Народне скупштине и у своје име, поздравим Његову екселенцију господина Џанга Деђанга, као и остале чланове делегације Народне Републике Кине.

(Аплауз.)

Поздрављам и присутне чланове Владе Републике Србије, председницу Владе Републике Србије, генералног секретара председника Републике Србије и представнике дипломатског кора у Републици Србији.

Сада молим Његову екселенцију господина Џанга Деђанга да узме реч и да нам се обрати.

Изволите, Екселенцијо.

(Аплауз.)

ЏАНГ ДЕЂАНГ: Поштована председнице Народне скупштине Маја Гојковић и цењени посланици Народне скупштине Србије, даме и господо, драги пријатељи, добар дан.

Веома ми је драго што током моје званичне пријатељске посете имам прилику да се видим са пријатељима у Народној скупштини Србије. Српска пословица каже – више вреде ваљан пријатељ него рођени брат. Када долазим у Србију да се видим са вама, старим и новим пријатељима, осећам неизмерну блискост, као да сам у посети родбини.

Овом приликом дозволите да у име Свекинеског народног конгреса и народа Кине, као и своје лично име, изразим најискренију захвалност и особито поштовање Народној скупштини Србије и свим пријатељима, посланицима који се доследно залажу за пријатељство Србије и Кине. Такође, преко вас упућујем искрен пријатељски поздрав и најлепше жеље народу Србије.

Кинеска пословица каже – боље једанпут видети него сто пута чути. Ово ми је прва посета Србији. Када се налазим у овој величанственој згради Дома Народне скупштине, згради старој више од 110 година, опипљивије осећам тугу и разнолику историју Србије, пуну легенди. Река Дунав и река Сава, које теку хиљадама година, дојили су марљиви и храбри српски народ. Цивилизације Истока и Запада срећу се и интегришу овде, и створена су важна достигнућа човечанства.

У борби за независност народа, за очување суверенитета државе, за срећнији живот српски народ је, тражећи и истражујући, превазилазећи тешкоће, мукотрпно али непоколебљиво написао своју историју пуну потресних прича и прелепе поезије.

Нобеловац Иво Андрић и отац наизменичне струје Никола Тесла дали су изузетне доприносе напретку цивилизације човечанства. Они нису понос само Србије већ свих народа света.

Последњих година Србија активно истражује пут развоја који одговара њеној ситуацији, предузимљиво развија економију, побољшава животни стандард грађана, чува регионалну стабилност и у томе остварује задивљујуће резултате. Недавно, приликом ступања на дужност, председник Александар Вучић изнео је да ће Србија обезбедити бољи и достојанствени живот за своје грађане. Тако срце Балкана сад зрачи новом виталношћу из дана у дан. Као искрен пријатељ и поуздан партнер Србије, кинески народ се радује развоју и напретку народа Србије и жели Србији да непрекидно остварује још више и веће успехе у изградњи државе.

Пријатељи се у невољи познају, као злато у ватри. Пријатељство Кине и Србије има дугу историју, народи две земље међусобно негују специјалне емотивне везе и осећаје. Још у Другом светском рату кинески народ и народи Југославије су се храбро борили против агресије фашиста, истовремено на Источном и Западном фронту, трпели огромну жртву и дали важне доприносе победи.

Године 1955. Кина је успоставила званичне дипломатске односе са Социјалистичком Федеративном Републиком Југославијом. Тиме је отворена нова страница пријатељске сарадње две земље и њихових народа.

На почетку реформи и отварања Кине према свету успешна развојна пракса и искуства народа Србије били су драгоцени узор за развој Кине.

Нећемо никада заборавити, када је 2008. године велики земљотрес у Венчуану погодио Кину, Србија је пружила помоћ и обезбедила обилан материјал за санацију природне катастрофе. А 2014. године, кад је огромна поплава погодила Србију, кинески народ делио је исти осећај и такође је благовремено пружио помоћ у оквиру своје моћи.

Из године у годину дубоко пријатељство Кине и Србије зрачи новом виталношћу из старе традиције, и дубина и ширина наших односа се непрекидно повећава.

Међусобно политичко поверење Кине и Србије се стално продубљује. Србија је прва земља која је успоставила свеобухватно стратешко партнерство са Кином у региону Централне и Источне Европе.

Године 2013. председник Кине Си Ђинпинг и председник Србије Николић су потписали заједничку декларацију о продубљивању стратешког партнерства Кине и Србије и тиме су наши билатерални односи ушли у брзу траку развоја.

Године 2016, приликом државне посете председника Си Ђинпинга Србији, лидери две земље су заједно одлучили да наше односе подигну на ниво свеобухватног стратешког партнерства, што је преседан у висини билатералних односа Кине са земљама Централне и Источне Европе. Тиме је отворено ново историјско поглавље пријатељске сарадње Кине и Србије. Ове године председник Николић и председник Вучић су заредом посетили Кину. Председник Си Ђинпинг је имао пријатељске сусрете са њима и постигли су важне консензусе о даљем продубљивању традиционалног пријатељства и међусобног стратешког поверења.

Билатерални механизми сарадње као што су Мешовита међувладина комисија за трговину и економску сарадњу, Радна група за подизање иновационог капацитета итд. добро функционишу, а обим билатералне трговине и инвестиција је у брзој експанзији. Сарадња у областима производног капацитета, телекомуникације, изградње инфраструктуре итд. у сталном су замаху. Године 2016. обим билатералне трговине Кине и Србије износио је 590.000.000 долара, са растом од 8,2%, а раст билатералне трговине у прва четири месеца ове године је чак премашио 20% и Кина је постала највећи трговински партнер Србије у региону Азије.

Мост на Дунаву, који зову Мост пријатељства Кине и Србије, први је мост који је кинеска компанија изградила у Европи. Низ важних пројеката, као што су пруга Београд–Будимпешта, деонице ауто-пута Е-763, ТЕ Костолац итд. је у току успешне реализације и постали су узор и пилот-пројекти у сарадњи Кине и земаља Централне и Источне Европе.

Културна размена између Кине и Србије је разнолика и богата. Некада су стари југословенски филмови попут „Валтер брани Сарајево“ и

„Мост“ придобили симпатије и обожавање безброј кинеских гледалаца. И дан-данас се песма „Бела, ћао“ нашироко пева у Кини, а кинески филм „Моје успомене из старог Пекинга“ добио је награду за најбоље филмске идеје на 14. филмском фестивалу у Београду.

Последњих година две стране су успоставиле низ механизма сарадње у области културе, образовања, науке и технологије итд. Прошлог јуна председници две земље су лично положили камен-темељац за Кинески културни центар у Београду. Познати културни брендови као што су Празник пролећа, Недеља кинеског филма у Београду итд. наишли су на добар пријем код народа. Успостављен је Конфуцијев институт у Београду и Новом Саду, а у више од сто основних школа у Србији предаје се кинески језик.

Споразум о узајамном укидању виза за носиоце обичних пасоша ступио је на снагу 15. јануара 2017. године. Србија је постала прва земља у региону Централне и Источне Европе и друга у Европи која је остварила потпуну визну либерализацију са Кином.

Кључни разлог оствареног развојног скока и богатих достигнућа у пријатељским односима Кине и Србије лежи у томе што се две стране доследно међусобно поштују и подржавају и увек се придржавају принципа заједничког развоја и пријатељства које траје генерацијама.

Приликом ове моје посете Србији очекујем да детаљно разменим мишљења са лидерима ваше земље и пријатељима из свих друштвених кругова Србије и да даље интензивирамо пријатељску размену између законодавних органа две стране и подстичемо стабилан и дугорочан развој наших билатералних односа ка још бољој будућности.

Даме и господо, драги пријатељи, кинески народ је са више од 5.000 година историје културе дао изузетне доприносе читавом човечанству. Када улазимо у модерну историју, захваљујући вањској агресији западних сила Кина је постепено постала полуфеудално и полуколонијално друштво, а народ се налази на невиђеној муци и невољи.

Године 1949, када је тек основана нова Кина, БДП Кине је износио свега 18,9 милијарди долара, тј. 35 долара по глави становника, и била је једна од најсиромашнијих земаља на свету. У последњих шездесетак година, нарочито тридесетак година од реформе и отварања према свету, Кина је остварила задивљујуће успехе.

Од 18. пленарног заседања Свекинеског народног конгреса 2012. године Централни комитет КП Кине са другом Си Ђинпингом, уједињујући народе Кине, свеобухватно унапређује генералну поставку развоја под називом „пет у један“ (то је економска, политичка, културна, друштвена и еколошка изградња земље) и стратешку поставку под називом „четири

свестраности“ (свестрана изградња имућног друштва, свестрано продубљивање реформе, свестрано управљање државом владавином закона и свестрано строго управљање Партијом) – активно подстиче иновативни, координисани, зелени, отворени и заједнички развој земље.

Социјално-економски развој Кине достигао је нове, бриљантне успехе. Године 2016. БДП Кине је износио 11,2 хиљаде милијарди долара, а по глави становника више од 8.000 долара. Међународна заједница високо цени и диви се развојном успеху Кине. Многи пријатељи из других земаља су веома заинтересовани за развојне концепте, за развојни пут и развојни модалитет Кине и често ме питају за разлог убрзаног развоја и напретка Кине, а мој одговор на то питање ће бити три тачке.

Као прво, придржавати се вођства Комунистичке партије Кине. Комунистичка партија Кине је рођена у време када се кинески народ суочавао са проблемима са стране и изнутра и био у невиђеној друштвеној кризи. Деведесет шест година од оснивања Комунистичка партија Кине се од педесетак чланова на почетку развила до садашњих 89 милиона чланова и дуго је на власти једне велике земље са популацијом од више од 1.300.000.000 Кинеза.

Комунистичка партија Кине је, уједињујући цели кинески народ, савладавајући потешкоће и проблеме, створила невиђено развојно чудо у историји човечанства и дала величанствен и историјски допринос кинеској нацији. Зато у инсистирању руководећег места КП Кине лежи коренити разлог развоја Кине, интерес и срећа народа и народности Кине.

Друго, придржавати се пута социјализма са кинеским карактеристикама. Полазећи од домаће ситуације и праксе и црпећи мудрост из старе кинеске цивилизације, узимајући предности и јаку страну Истока и Запада, Кина је пронашла свој пут развоја који јој одговара. Инсистирамо на свом али нисмо крути, учимо од других али их не копирамо. Чињенице доказују да је тај пут проходан, исправан и добар. Кинески народ је пун самопоуздања на путу који смо сами изабрали.

Треће, придржавати се система Свекинеског народног конгреса. Ми се придржавамо тога да сва права и овлашћења припадају народу. Подржавамо и гарантујемо да је народ владар у Кини, од централног до локалног нивоа. Свекинески народни конгрес чине пет нивоа, са укупно 2.600.000 народних представника, од којих је 2.500.000 изабрано директним изборима, што је 95% свих делегата, а њих је бирало бирачко тело од деветсто милиона бирача.

Свестрано унапређујемо владавину закона и изграђујемо једну социјалистичку земљу владавине закона. Тренутно имамо у Кини 259 актуелних закона, више до седам административних прописа и више од

десет хиљада локалних прописа и регулатива. Тиме су углавном покривени сви аспекти државе и друштвеног живота.

Систем Свекинеског народног конгреса, као коренит политички систем Кине, пружа чврсту гаранцију за једну јаку и богату земљу, за добробит народа и ревитализацију нације. Под чврстим вођством ЦККП Кине, са другом Си Ђинпингом као центром, кинески народ са пуним самопоуздањем и практичним ставом улаже напоре у остваривање кинеског сна о величанственом препороду нације.

Даме и господо, драги пријатељи, тренутно се на међународној сцени дешавају дубоке и сложене промене. Светска економија се полако опоравља уз дубоко прилагођавање. Питање развоја још увек је веома озбиљно. У том светлу Кина је изнела и покренула иницијативу изградње „Појаса и пута“ и створила невиђену историјску шансу. Четири године до сада изградња „Појаса и пута“ се постепено претвара од идеје у акцију, од перспективе у реалност и постигла је обимне резултате.

Пре два месеца је форум „Појас и пут за међународну сарадњу“ успешно одржан у Пекингу. Председник Си Ђинпинг је присуствовао свечаној церемонији отварања и одржао говор који је добио широке похвале међународне заједнице. Двадесет девет шефова држава и влада, укључујући и председника Србије Александра Вучића, и три челника међународних организација присуствовало је Форуму, и 1.500 представника више од 130 земаља и 70 међународних организација учествовало је у том догађају. На овом скупу изнето је много нових мера, како за синхронизацију развојних стратегија свих страна за изградњу економског коридора, тако и за јачање сарадње на великим кључним пројектима итд. Нарочито ће то што Кина допуњује фонд „Пути свиле“ средствима у износу од сто милијарди кинеских јуана засигурно играти позитивну улогу у свестраној ревитализацији међународне сарадње, интеграцији регионалне економије и помоћи да процес глобализације буде отворенији, укључивији и инклузивнији. Иницијатива „Појас и пут“ је пореклом из Кине али припада свету. Кина је спремна да заједно са свим земљама, укључујући и Србију, руку под руку подстиче нове резултате у међународној сарадњи и изградњи „Појаса и пута“.

Размена између законодавних органа представља важан саставни део међудржавних односа. Гледајући у будућност, Свекинески народни конгрес је спреман да заједно са Народном скупштином Србије, користећи своје специфичности и предности као законодавних органа, још боље служи развоју међудржавних односа, ради на реализацији важних консензуса лидера две земље и направи пут заједничког просперитета Кине и Србије, још шири, још проходнији, за добробит народа две земље.

Прво, треба да зацементирамо међусобно политичко поверење и будемо доследни пријатељи под свим временским условима. Политички односи Кине и Србије на веома високом нивоу представљају богатство које је акумулирано дуги низ година и такође је чврст основ за даљи непрекидан развој билатералних односа.

Кинеска страна је спремна да даље интензивира размену са Србијом на највишем нивоу и испланира и води развој односа две земље полазећи од генералне ситуације и са стратешке висине.

Даље интензивирање размене између влада, законодавних органа, партија и странака, локалитета итд. продубљује сарадњу у свим областима. Две стране треба и даље међусобно чврсто да се подржавају по питањима од виталног интереса и државног значаја и непрекидно јачају стратешку и свеобухватну природу кинеско-српских односа. Кинеска страна ће и даље подржавати пут развоја који је народ Србије сам изабрао полазећи од своје домаће ситуације, подржавати напоре Србије у очувању суверенитета и територијалног интегритета своје земље.

Друго, треба убрзати синхронизацију сопствених развојних стратегија, продубљивати сарадњу у заједничкој изградњи „Појаса и пута“. Србија је веома важна земља дуж „Појаса и пута“, такође је прва земља у региону Балкана која је потписала међувладин меморандум о заједничкој изградњи „Појаса и пута“ са Кином.

Очекујемо да ће две стране, користећи резултате форума у Пекингу, подстицати синхронизацију изградње „Појаса и пута“, са стратегијом реиндустријализације Србије ослободити развојни потенцијал и повећати заједничке интересе.

Треба користити предност економске комплементарности две стране, предност високог степена подударности у развојним стратегијама две земље, даље повећати обим трговине и улагања, подизати ниво развоја индустрије, унапредити велике репрезентативне пројекте као што су пруга Београд–Будимпешта и Железара Смедерево, учвршћивати традиционално јаку сарадњу у областима енергетике, изградње саобраћајне инфраструктуре итд. Такође, истовремено да убрзавамо проналажење нових тачака раста у сарадњи на пољу привреде, финансијског сектора итд. и тиме створимо свестран и одржив развој практичне сарадње Кине и Србије, да направимо узор и пример за изградњу појаса и путева.

Треће, играти водећу улогу, свестрано продубљивати сарадњу „16+1“. Централна и Источна Европа су регион са највећим развојним потенцијалом у Европи. Последњих година сарадња Кине и земаља Централне и Источне Европе држи брз темпо развоја, обим и дубина сарадње се стално повећава и већ је ушла у доба зрелости и жетве. Кинеска

страна високо цени то што Србија доследно подржава и активно учествује у тој сарадњи и као домаћин успешно је одржала београдски самит лидера „16+1“. Очекујемо да ће Србија, полазећи од својих специфичности и предности, играти још важнију и већу улогу у тој сарадњи и добро радити као носилац центра за сарадњу у области саобраћајне инфраструктуре „16+1“, подстицати и водити ту сарадњу како би она постала нови мост за раст сарадње Кине и Европе.

Четврто, пажљиво обрађивати људско тло, културне размене, зближити народе Кине и Србије. Сличне историје и карактеристике народа Кине и Србије су допринеле народима две стране да осете природну блискост. То је основни разлог и специјална предност дуготрајно добрих веза две земље. У спајање срца два народа треба уложити дугорочне и сталне напоре. Очекујемо да ће две стране даље унапређивати сарадњу и размену у областима културе, образовања, технологије, туризма и спорта.

Треба добро искористити Кинески културни центар у Београду као нову платформу. Даље, повећати обим размене студената. Подстицати што више грађана две земље да се међусобно посећују као туристи и тиме продубити међусобно упознавање како би наше традиционално пријатељство било још дубље, укорењено у срцима народа две стране, да се пренесу са генерације на генерацију.

Пето, треба интензивирати стратешку комуникацију и координацију, јачати кооперацију у међународним и регионалним пословима. Сарадња Кине и Србије у међународним организацијама је изврсна. Две стране често блиско сарађују по важним међународним и регионалним питањима. Очекујемо да ће две стране даље јачати стратешку комуникацију и координацију у том аспекту, да ће заједно да промовишу либерализацију међународне трговине и инвестиција, одлучно се супротстављају протекционизму, залажу за изградњу светске економије отвореног типа. Даље, да ће заједно да се залажу за мултиполаризам, подстичу изградњу праведног и равноправног међународног поретка у свету и заједно стварају судбинску заједницу целог човечанства.

Кинеска страна разуме залагање Србије за европски интегритет и искрено се надамо да ће Србија што пре постати чланица европске фамилије.

Даме и господо, драги пријатељи, јуче смо председница Гојковић и ја смо заједно потписали Меморандум о разумевању између Свекинеског народног конгреса и Народне скупштине, што је успоставило нову платформу за ефикаснију размену и сарадњу два законодавна органа. Очекујемо да ће две стране користећи ову прилику активно интензивирати пријатељске размене између парламентарних одбора и комисија, група

пријатељстава и стручних служби, даље храбрити посланике две стране да размењују у више облика и на више начина, активно дају своје предлоге и сугестије, повежу људе, поделе информације за унапређење две стране у сарадњи Кине и Србије.

Две стране могу разменити искуства у вези са управљањем државом, побољшати законски амбијент за бољу координацију у политичким смерницама за синхронизацију стратегија и узајамну корисну сарадњу и тиме пружити више сјајних тачака и чврсту гаранцију за развој наших међудржавних односа.

Драги пријатељи, данас су сви присутни пријатељи посланици еминентни људи свих клубова друштва Србије. Очекујемо да ћемо сви, користећи своју важну улогу и утицај, дати допринос напретку кинеско-српског односа и пријатељске сарадње.

Искрено сте добродошли да посећујете Кину што чешће.

Кинеска пословица каже: „У такмичењу сто бродова прво ће стићи тај који најмарљивије весла“. Драги пријатељи, хајде заједно да радимо, руку под руку, за још светлију будућност свеобухватног стратешког партнерства Кине и Србије. Хвала свима.

(Аплауз.)

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани народни посланици, захваљујем у своје име и у име Народне скупштине Републике Србије Његовој екселенцији председнику Сталног комитета Свекинеског народног конгреса господину Цангу Деђангу на његовом обраћању.

Закључујем Десету посебну седницу Народне скупштине Републике Србије у Једанаестом сазиву. Хвала вам.

(Седница је завршена у 10.45 сати.)